

Dosarul nr. 2r-875/18

Prima instanță: Judecătoria Comrat (jud. V. Hrapacov)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. G. Colev, A. Curdov, M. Galupa)

ÎNCHEIERE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Ponomariov Alexandr,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu
Răspundere Limitată "Kirsan-Invest" împotriva lui Ponomariov Alexandr cu privire la
încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 08 octombrie 2018 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a ț ă:

La 16 ianuarie 2017 SRL "Kirsan-Invest" a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Ponomariov Alexandr cu privire la încasarea datoriei în sumă totală de
35497,38 de euro și a taxei de stat în sumă de 22572 de lei.

Prin hotărârea din 26 iunie 2018 a Judecătoriei Comrat a fost admisă cererea de
chemare în judecată depusă de SRL "Kirsan-Invest" împotriva lui Ponomariov
Alexandr: s-a încasat de la Ponomariov Alexandru în beneficiul SRL "Kirsan-Invest"
suma de 35497,38 de Euro cu titlu de datorie, formată în baza contractelor de împrumut
nr. 0148/PC din 13.11.2014, nr. 0268/C din 26.09.2014 și nr.0374/C din 15.09.2015,
încheiate între SRL "Kirsan-Invest" și Ponomariov Alexandr; s-a încasat suma de
22572 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate la achitarea taxei de stat la
depunerea acțiunii și suma de 400,55 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de
transport, suportate în legătură cu prezentarea reprezentantului în ședință pe parcursul
examinării cauzei civile. Totodată, s-a dispus ca toate obligațiunile pecuniare
menționate în prezenta hotărâre, să fie executate în valuta națională a Republicii
Moldova conform cursului Băncii Naționale a Moldovei la ziua executării.

La 23 iulie 2018 Ponomariov Alexandr a declarat apel împotriva hotărârii din 26
iunie 2018 a Judecătoriei Comrat.

Prin încheierea din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, nu s-a dat curs
cererii de apel depuse de Ponomariov Alexandr și s-a acordat un termen de 15 zile de
la data recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii
de achitare a taxei de stat în sumă de 16929 de lei.

Prin încheierea din 08 octombrie 2018 a Curții de Apel Comrat a fost restituită cererea de apel depusă de Ponomariov Alexandr, deoarece nu a îndeplinit în termen indicațiile stabilite prin încheierea din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Comrat.

La data de 22 octombrie 2018, Ponomariov Alexandr a declarat recurs împotriva încheierii din 08 octombrie 2018 a Curții de Apel Comrat, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Comrat.

În motivarea recursului s-a invocat că nu a cunoscut despre încheierea din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Comrat prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ponomariov Alexandr și s-a acordat un termen de 15 zile de la data recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat.

Recurentul a mai indicat că nu a primit încheierea, nu a fost telefonat și informat despre faptul că trebuie să achite taxa de stat. În cazul în care avea să cunoască despre încheierea din 20.09.2018 înlătura toate neajunsurile.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de apel Comrat a pronunțat încheierea contestată la 08 octombrie 2018.

Astfel, recursul declarat la data de 22 octombrie 2018, este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui recursul din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 436 Cod de procedură civilă, recursul se depune de persoanele menționate în art. 430 CPC, cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 437 CPC.

Conform art. 426¹ alin. (1), lit. (b¹) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin.(1).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că prin hotărârea din 26 iunie 2018 a Judecătoriei Comrat a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Kirsan-Invest" împotriva lui Ponomariov Alexandr.

Prin încheierea din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ponomariov Alexandr și s-a acordat un termen de 15 zile de la data recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 16929 de lei.

Prin încheierea din 08 octombrie 2018 a Curții de Apel Comrat a fost restituită cererea de apel depusă de Ponomariov Alexandr, deoarece nu a îndeplinit în termen indicațiile stabilite prin încheierea din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Comrat

Colegiul menționează că la 22 octombrie 2018, recurentul Ponomariov Alexandr a declarat recurs împotriva încheierii din 08 octombrie 2018 a Curții de Apel Comrat, care este redactat într-o altă limbă decât limba oficială în care se desfășoară procesul, fără a anexa traducerea acestuia în limba de stat.

Instanța de recurs remarcă că, prin Hotărârea nr. 17 din 04 iunie 2018 a Curții Constituționale a Republicii Moldova, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 01 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești.

Curtea a notat că potrivit art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

În contextul celor indicate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ reiterează că, unul din principiile fundamentale ale procesului civil și penal este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 24 din Codul de procedură civilă, art. 16 din Codul de procedură penală și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

Prevederile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii. Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Conform art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în baza Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 05 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română. Caracterul oficial al limbii instituie, obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Din cele menționate, rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba moldovenească. Astfel, cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora. Totodată, dreptul de a se exprima în limba maternă în cadrul procedurilor orale desfășurate în fața instanței judecătorești, include și dreptul de a întocmi și înainta în instanță acte de procedură sau alte cereri în această limbă.

În aceste condiții instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba de stat din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înlăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba de stat.

Din considerentele expuse supra și având în vedere că cererea de recurs depusă de Ponomariov Alexandr împotriva încheierii din 08 octombrie 2018 a Curții de Apel Comrat este redactată într-o altă limbă decât limba oficială a procesului și nu este însoțită de traducere, în conformitate cu prevederile art. 426¹ alin. (1), lit. (b¹) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restituie recursul declarat de Ponomariov Alexandr, deoarece nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1), lit. (b¹), Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Ponomariov Alexandr împotriva încheierii din 08 octombrie 2018 a Curții de Apel Comrat, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”Kirsan-Invest” împotriva lui Ponomariov Alexandr cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic